

Martha Issová vypadá pořád na dvacet. Ta holka má šmrnc a energii na rozdávání. Ve třiatřiceti letech třeba zahrála dospívající princeznu Bohdanku ve snímku Alice Nellis *Sedmero krkavců*. Neviděly jsme se čtrnáct let, ale po přivítání jsme se hned rozpovídaly o talentu, zážitcích z filmového natáčení, divadle, seriálech, čarodějnictví, ženské energii, mateřství, syrských předcích, islámu a pomoci druhým.

Můžeš definovat slovo talent?

O to se snažila spousta chytřejších lidí přede mnou, a nepřišli na to. Moje definice talentu zní, že je to určité posvěcení, dar, zvýšená citlivost. Když se pěstuje, může se rozvinout v něco velkého. Zároveň tuto věc ovšem může člověk ztratit nesprávným zacházením.

Je to dar od Boha?

Třeba z vesmíru. Věřím ve vyšší řád, v rámci něhož se všechno děje. Na světě je to tak vyvážené a rozložené, aby byly talenty na všechno.

Líbí se mi lehkost, s jakou hraješ.

Máš pocit, že se dá řemeslu jménem herectví naučit, nebo má člověk v sobě objevit spíše svou přirozenost?

Herectví je strašně abstraktní práce. Po naší společné zkušenosti ze studia na konzervatoři (*jedná se o nynější Pražskou konzervatoř – pozn. red.*) musím říct, že se podle mne naučit nedá. Nemůžeš někomu vysvětlit, jak to má dělat, aby byl herec: jak má mluvit, jakou intonaci má používat. Je důležité, aby se člověk naučil znát sám sebe a byl se sebou ve spojení. Ale můžeš člověku pomoci objevit radost z toho, že ztvárňuje postavy nebo se noří do takovýchhle světů.

Martha Issová

Věřím ve vyšší řád

V letech 2000 až 2001 jsme v inscenaci Martina Janouše *Milada* představovaly spolu s Karolinou Kaiserovou tři stařenky. Myslíš si, že jsi od té doby v hereckém projevu zestárla, nebo omládlá?

Zestárla. Mě prostě tyhle věci šilně baví, bylo nám dvacet a hrály jsme babky. K těm já inklinuji.

Kde ještě jsi měla roli babičky?

V autorském představení *Krasavice interkontinentální*, společně s Ančou Polívkovou tam také touto etapou procházíme.

Je pravda, že v tomto představení vyvracíte představy o ženském světě. Třeba že ženy mezi sebou nesoupeří.

Lasica se Satinským řekli, že nemůže existovat ženské komické duo. To je totiž vždy postavené na tom, že jeden trápí druhého, respektive jeden je chytřejší, druhý hloupější. Tvrdili, že ženské nejsou schopné přijmout, že jedna hraje roli té slabší. Anča to někde četla a my měly pocit, že jsme schopné vytvořit komické duo – dvě ženské.

Rovnocenné partnerky?

Tím zkoušením a představením jsme beze zbytku tuhle tezi potvrdily, protože je celé postavené na soutěžení, kdo bude lepší, vtipnější a krásnější.

Jsi spíš klaun, nebo herečka?

Vůbec to neodděluji. Jako divák znám, že veškeré škatulkování končí ve chvíli, kdy koukáš na něco, co tě uchvacuje a dotýká se tě. Nepotřebuješ říkat: „To je tohle.“ Jenom zažíváš věci a je ti dobře nebo smutno. Jsem prostě umělkyně, která se ráda dotýká pohybu, zpívání, mám ráda činohru, nemám v tomhle směru limity.

Máš pocit, že jsi je někdy v herectví překročila?

Nevím, kde jsou mé limity. Stalo se mi, že mě něco stálo víc sil než něco jiného. Natočily jsme s Alicí Nellis pohádku *Sedmero krkavců* a já tam velkou část filmu nemluvila. Bála jsem se, abych nebyla popisná nebo nepřekročila míru únosnosti v rámci toho, na co se chce člověk koukat ve chvíli, kdy někdo nemluví a předvádí to, co potřebuje říct. Také jsem měla strach, že se nezvládnou propadnout do role dvacetileté holky

a být uvěřitelná v jejich pocitech. Dopadlo to podle mých představ, z čehož jsem měla radost.

V této pohádce jsi prý musela trhat lán kopřiv holýma rukama. Puchýře byly originální?

Nebyly vyrobené, střídala jsem se s jednou statečnou dublérkou, trhala to se mnou, jelikož to nebylo možné fyzicky ustát. Byly jsme stejně popálené, každá kůže ale reaguje jinak. Mně se udělaly bílé fleky, ale nebyly tak efektní. Ona měla vystouplé červené puchýře, jsou vidět v některých záběrech. Bolelo nás to pekelně obě.

S Alicí Nellis pracuješ v divadle i ve filmu. Liší se její divadelní režie od filmové?

Je to pořád ta Alice, učí se za pochodu, jde do věcí po hlavě, nicméně myslím si, že film a divadlo jsou dva různé světy.

Který z těch světů máš radši?

Na to nelze odpovědět. Mám ráda obojí. Divadlo ale komplikuje natáčení, všichni filmoví režiséři ho nesnášejí, protože jim pak herci odjíždějí na představení.

Z natáčecího dne jedou do divadla?

Všichni čeští herci. V dlouhodobých seriálech se jde ráno točit na pátou a pak se jede na zkoušku do divadla na desátou. Nedovedu si to představit, nerada pracuji na více věcech najednou. Mám radši, když se můžu soustředit a zbývá mi ještě čas na život. To je podle mého strašně důležité.

V roce 2012 se ti narodila dcera. Bylo obtížné skloubit natáčení s rodinným životem?

Věděla jsem, že s ní chci být doma, což se podařilo, v divadle mi vyšli vstříc. Přestala jsem pracovat v šestém měsíci těhotenství, pak už jsem měla volno. Do Františčiných deseti měsíců jsem s ní byla pořád a potom jsme točili s Dejvickým divadlem dva měsíce seriál *Čtvrtá hvězda*. Tehdy jsem se domluvila se ženou svého kolegy, která Fanču hlídala, nebo s mými úžasnými rodiči. Věděla jsem, že se k ní po dvou měsících zase vrátím. Podobné to bylo s natáčením *Sedmera krkavců*.

Kdy to probíhalo?

Františce byl rok, v prvním roce natáčení jsme pracovali jen týden na Slovensku, Fanča jela se mnou, Alice také kojila a od monitoru s Frantou

u prsu rozdávala pokyny štábu. Zbytek filmu se točil rok poté. Když tam byla Fancha se mnou, chodili s tátou na procházky, večer jsme byly spolu. Nejdůležitější je, aby děti cítily lásku, a chvíle, které s nimi trávíš, byly stoprocentně intenzivní. Člověk potřebuje někde čerpat inspiraci, uspokojovat svoje touhy a budovat si svůj svět, aby mohl být dobrým rodičem. U mne k tomu práce patří.

Věříš a potkala jsi někdy čarodějnice?
Věřím, určitě. Potkala.

Chceš o nich mluvit?

Nevím, jestli se o těchto věcech má mluvit. V pohádce se toho dotýkáme. Strašně to tam zamotala církev tím, že se čarodějnice staly něčím, čím se straší děti. V knize Kateřiny Tučkové *Žitkovské bohyně* se píše o tom, že se církev, komunisté a další organizace podíleli na vytváření jejich špatného jména. Odpradávná a ve všech kulturách ženské i chlapi měli talent být citliví na určité energie. To je i lidové léčitelství, bylinkářství, citlivost vůči tomu, co se v druhém člověku odehrává, a schopnost mu pomoci z toho ven. O těchto věcech se těžko mluví, špatně se definují. Inklinují k nim svobodomyšlní lidé, kteří se nechťejí něčemu podvolovat. Pro jakoukoliv organizaci toužící uchvátit moc, jasně představovali nebezpečí. Záleží také na tom, na kterou stranu síly se rozhodnou svůj talent upnout. Buď na temnou, nebo světlou.

Dokázala bys jako čarodějka někoho vysvobodit z kletby?

Když jsem četla, dívala se na obrazy, poslouchala muziku, zažila jsem nesčetněkrát, že se mě umělecké dílo dotklo a způsobil ve mně proces. Buď mě našťvalo,

rozesmutnilo, nebo přivedlo k tomu, že jsem se na věci podívala jiným způsobem.

Maminka je herečka, tatínek režisér. Kdo tě nejvíc podpořil, abys u herectví zůstala?

Nejvíc mě podpořila moje rodina a kamarádi skrze lásku. Rodinné a přátelské vztahy jsou základním palivem života.

Můžou to být i diváci, či potlesk?

V jistém směru ano, protože v divadle se jedná o vztah na jeden večer. Buduješ ho mezi hledištěm a jevištěm. Každá repríza je úplně jiná. V Dejvickém divadle vnímám, jak se lidé proměňují. Diváci chodící pravidelně nás mají rádi, vnímají naši poetiku a jsou na ni naladěni. Dá se říct, že pak už vzniká dlouhodobý vztah.

Je to tvoje nejoblíbenější divadlo?

Pro mě je Dejvické divadlo něco jako Studio Ypsilon, když jsem byla malá. V osmdesátých letech tam byla krásná atmosféra, přišlo mi, že je tam takové teplo, jako když přijdeš domů, které dnes cítím v přítomnosti kolegů z Dejvického divadla. Při zhlédnutí *Revizora* jsem si říkala: Tohle já znám, tohle chci dělat. Pro mě je naprosto zásadní, s kým dělám, jelikož v práci člověk tráví spoustu času.

Kdy jsi nastoupila do Dejvického divadla?

Teď to bude deset let. Nejdříve jsem dělala záskok za Táňu Vilhelmovou, když byla na mateřské, a to v Krobotově představení *Sendviče reality*, první regulérní inscenaci jsem zkoušela s mým milovaným Pitínským: *Spříznění volbou*.

A tvá nejoblíbenější role v tomto divadle?

ve hře *Spříznění volbou*, *Madrovousovi*, *Černé díře* či *Idiotovi*. Nyní ji v tomto divadle můžete vidět v inscenacích *Spříznění volbou*, *Muž bez minulosti*, *Kafka '24*. Na holešovické scéně La Fabrika vystupuje ve hře *Krasavice interkontinentální aneb Arte et Marte*.

Hrála ve filmech *Hanele*, *Početi mého mladšího bratra*, *Děvčátka*, *Libáš jako Bůh*. Za vedlejší ženský herecký výkon ve filmu *Tajnosti* (2007) a za hlavní roli ve filmu *Děti noci* (2008) byla nominována na cenu Český lev. V roce 2010 se angažovala v předvolebním klipu *Přemluv bábu* s Jiřím Mádlem, v roce 2015 účinkovala v klipu k písni Bány Polákové *Nafmršená*. S filmovým režisérem Davidem Ondříčkem vychovává tříletou dceru Františku.

Otýlie ze *Spříznění volbou*. Mám ji ráda, protože byla první, i kvůli tomu, že to vše bylo strašně intenzivní.

V roce 2008 jsi v rozhovoru pro Hospodářské noviny odpověděla na otázku redaktorky Komrskové „proč se bráníš něčemu tak běžnému, jako je hypotéka“, že by ses s ní cítila hrozně nesvobodně, jelikož herectví i úspěch v něm jsou tak vrtkavé a pomíjivé, že se na ně člověk nesmí vůbec spoléhat. Točíš seriály pro peníze nebo tě v nich baví hrát? Seriály netočím.

A co například *Hop nebo trop*?

To byly dvakrát čtyři díly napsaných scénářů. Dostala jsem je do ruky předem a od začátku až do konce jsem si je přečetla.

Seriál vnímám jako útvar, který se neodehraje celý v jeden večer.

Bavilo mě to a rozhodně jsem je netočila pro peníze. Byla jsem svobodná, chtěla jsem pracovat se zajímavými lidmi. *Hop nebo trop* přinesl do mého života Ivanu Chýlkovou.

I režiséra Jiřího Chlumského, v *Dobré čtvrti* tě režíroval Karel Smyczek, ve *Čtvrté hvězdě* Miroslav Krobot v kooperaci ještě...

S Honzou Prušinovským, to bylo zajímavé.

Jak se ti žilo pod režijním vedením dvou režisérů?

Pod dvěma režiséry by se mi žilo blbě, kdyby každý dával jiné instrukce, nebo mezi nimi panovala neshoda. Tím, že se oba smáli jak dva pubertální debilové, bylo vidět, že si to užívají a nevznikly problémy. Každý je navíc zaměřený na jiné věci.

Martha Issová se narodila 22. března 1981 v Praze. V letech 1996–2000 studovala hudebně-dramatický obor na Pražské konzervatoři, čtvrtý ročník nedokončila. Od roku 1998 hrála v Divadle Na Fidlovačce v inscenacích *Šumař na střeše*, *Blboun*, *Loupežník*, *Horoskop pro Rudolfa II.*, *Podivná paní S.*, *Paní S. v rozpacích*. Pod režijním vedením Alice Nellis účinkovala v představeních *Pomoc* v Divadle v Řeznické, *Když tančila* v Divadle bez zábradlí, *Růžový šampaňský* v Café teatru Černá labuť a ve filmech *Tajnosti*, *Mamas & Papas*, *Perfect Days*, *Sedmero krkavců*. V roce 2005 nastoupila do Dejvického divadla, kde nejdříve zaskakovala v *Sendvičích reality*, *Kouzelné flétně*, pak se představila například v roli Otýlie